

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Kapitel 11, predikan av Micael Nilsson, hållen i Korskyrkan söndagen den 16 juni 2013.

Vi vandrar i ett antal gudstjänster i år, sakta, steg för steg och vers för vers genom Matteus evangelium. Idag har vi kommit fram till kapitel 11. Så här inleds det. Vers 1-3: **När Jesus hade avslutat befallningarna till sina tolv lärjungar, gick han därifrån för att undervisa och förkunna i städerna där omkring. Johannes fick i sitt fängelse höra om Kristi gärningar, och han skickade några av sina lärjungar för att fråga honom: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?"**

I Kap 10 sänder Jesus ut lärjungarna för att predika i Galileens städer. Sedan går han alltså själv ut och gör detsamma. Med andra ord så gör Jesus gör en massa saker, parallellt med allt vi gör. Håll med om att det är en uppmuntrande tanke. Guds verk begränsas inte till kyrkans verksamhet. Jesus är verksam genom den helige Ande, just nu, i oändligt många människors liv.

Då kommer två av Johannes lärjungar till Jesus. De har en fråga med sig från profeten Johannes: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?" Det tycks som om Johannes har börjat tvivla. Han som en gång stod där vid floden Jordans strand och pekade på Jesus och sa: - Där går Guds lamm som tar bort världens synd. Eller, ännu mer anmärkningsvärt, han som en gång döpte Jesus och som stod där när Gud sa sitt från Himlen: - Detta är min älskade son som jag har utvalt. Skulle en sådan man kunna komma i tvivel?

Men livet blev inte så lätt för Johannes. När Herodes besökte sin bror i Rom blev han förälskad i sin brors hustru, åkte hem och gjorde sig av med sin egen och gifte sig med henne istället. Då trädde Johannes fram och fördömde detta. Men att kritisera den maktfullkomlige Herodes var som att peta ett vilddjur i ögat. Herodes högg direkt och kastade Johannes i fängelset.

Och där satt han nu i en fängelsecell. Han hörde då och då rapporter om allt som skedde runt Jesus. Jesus gjorde under, sas det. Först väckte det nog förhoppningar, men med tiden kom tvivlet smygandes i cellmörkret. För om Jesus kunde allt detta, varför trädde han då inte fram. Varför tog han inte upp kampen mot Rom och Herodes. Om Jesus nu hade en sådan makt, så varför befriade han då inte Johannes. Tankarna slet på tron, för t.o.m. profeter kan tvivla. Och så sänder han till slut sina lärjungar till Jesus för att få ställa sin fråga: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?"

Så vad ska Jesus svara? Vers 4-6: Jesus svarade dem: **"Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: att blinda ser och lama går, spetälska blir rena och döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud. Salig är den som inte kommer på fall för min skull."**

Detta är vad Jesus säger med dessa ord: Ja, Johannes. Jag är Messias. Han säger till Johannes lärjungar att det ska gå tillbaka för att beskriva vad de ser. För du, det räcker inte alltid med ord när tvivel ska övervinnas. Poängen här är att Jesu under visar vem han är.

Johannes är i fängelse. Det är farligt att bli isolerad. Den ensamme är utsatt och sårbar. Jesu lösning när vi fastnar i våra alldeles för små perspektiv är alltså detta: Lyft blicken och se vad Gud gör i andras liv.

Många förväntade sig att Messias skulle vara en politisk aktör, men Jesus utmanar Johannes att förändra sina idéer om vem Messias är. Han säger ungefär så här – Johannes, jag verkar, fast du inte tycker att det ser ut så. Jag verkar på ett annat sätt än du förväntade dig, men jag är verkligen verksam.

Därefter kommer ännu en saligprisning att lägga till alla dem som inledde Jesu bergspredikan: - Saliga de som inte kommer på fall för min skull. Eller som Svenska Folkbibeln översätter det: "... salig är den som inte tar anstöt av mig."

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Denna salighetsprisning kan dela upp i två delar. Först: Salig den som inte tar anstöt. Är det inte sant redan här att detta är en salig förmåga? Är det inte sant att det istället är farligt att vara lättstött. Den som är snar till att ta anstöt blir lätt arg och agerar utifrån känslor och inte förstånd, skapar konflikter och blir tillslut alltför ofta också förbittrad.– Salig den som inte tar anstöt.

Eller som Ords 15:18 uttrycker det: "En snarstucken man uppväcker träta, men en tålmodig man stillar kiv."

Sedan denna salighetsprisning i sin helhet: - Salig är den som inte tar anstöt av mig. Med andra ord: Jesus visste att hans budskap skulle konfrontera oss och stöta emot vår stolthet. Jesus visste att hans budskap skulle provocera vår njutningslystnad och vår materialism. Och många tog också anstöt och gick sin väg. Men lyssna: Du är salig om du inte blir stött när Jesus talar till dig. Om du är ödmjuk kommer du att förvandlas, förädlas och befrias av hans ord. Någon sa att testet på om din gudsrelation är på riktigt är om Gud också får bli obekvämt med dig då och då. - Salig är den som inte tar anstöt av mig.

Vad ska nu Jesus säga om Johannes? Lyssna. Vers 7-15: **När de hade gått, började Jesus tala till folket om Johannes: "Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden? Nej. Vad gick ni då ut för att se? En man i fina kläder? Men de som bär fina kläder finns i kungapalatsen. Vad gick ni då ut för att se? En profet? Ja, och jag säger er: en som är mer än profet. Det är om honom det står skrivet: Se, jag sänder min budbärare före dig, han skall bereda vägen för dig. Sannerligen, ingen av kvinna född har trätt fram som är större än Johannes döparen, men den minste i himmelriket är större än han. Sedan Johannes döparens dagar tränger himmelriket fram, och somliga söker rycka till sig det med våld. Ty ända till Johannes har allt vad profeterna och lagen sagt varit förutsägelser. Ni må tro det eller inte, han är Elia som skulle komma. Hör, du som har öron.**

Jesus frågar: Vad väntade ni är när ni kom till Johannes? Väntade ni är att få möta en svag man? Nej, ni visste att Johannes var en stark man. Gick ni ut för att se en rik man? Nej, ni visste att Johannes var en enkel man. Ni gick ut för att se en profet. Och ni såg någon som var mer än en profet. Johannes var en vägröjare, en man med ett särskilt uppdrag. Johannes var inte en man som ville vara alla till lags. Johannes var inte politiskt korrekt, ett strå som vajar för vinden. Johannes var en man med andlig integritet och med en kallelse på sitt liv.

Men hur kan en profet vara mer än en profet? Svaret ligger i Johannes uppgift. Profeterna före honom hade sagt: Messias kommer. Men Johannes kunde säga: Messias är här. – Där är Guds lamm...

- Ingen av kvinna född är större än Johannes, säger Jesus Vilket erkännande! Ta fram Moses. Ställ David vid hans sida. Lägg till Jesaja... Johannes är större än dem alla.

Johannes har bekänt Jesus. Jesus hade just sagt i Matt 10:32: "Var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall jag kännas vid inför min fader i himlen."

Johannes hade bekänt Jesus. Nu bekänner sig Jesus till Johannes. Vilken tyngd att lägga i sitt liv när stormen kommer. Vilken kraft att bäras upp av när annat trycker ner dig, detta att äga Guds erkännande över ditt liv.

Johannes är som Elia, säger Jesus, med hänvisning till GTs sista verser, nämligen Mal 4:5-6, som handlar om någon som ska förbereda Guds ankomst till Israel.

Och ändå är han mindre än den minste i himmelriket! Vad betyder det? Finns du här som känner dig som den minste i himmelriket? Lyssna: Du är större än Johannes döparen. Hur kan det vara så? Jo, Johannes levde och dog innan Jesus död och uppståndelse. Det betyder att du har något som Johannes inte hade, Du har delaktighet i det nya förbundet, och det är en ännu högre auktoritetsställning. Du är född på nytt. Den helige Ande finns i ditt liv. Du är ett Guds barn och den helige Andes tempel. Det är nåd utöver nåd. Din livsuppgift är inte större, inte heller din framgång, men du står i en position inför Gud som bara är möjliggjord genom Jesu död och uppståndelse.

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Vers 16-19: Vad skall jag jämföra detta släkte med? De liknar barn som sitter på torget och ropar åt andra barn: 'Vi spelade för er, men ni ville inte dansa. Vi sjöng sorgesånger, men ni ville inte klaga.' Johannes kom, och han varken äter eller dricker, och då säger man: 'Han är besatt.' Människosonen kom, och han äter och dricker, och då säger man: 'Se vilken frossare och drinkare, en vän till tullindrivare och syndare.' Men Vishetens gärningar har gett Visheten rätt."

Efter Jesu erkännande över Johannes vänder han sig nu till den generation som satt Johannes i fängelse. Han är upprörd över dem. För det är inte ok att människor som de sätter profeter som Johannes i fängelse. Han har just gett sitt omdöme om Johannes. Nu ger han sitt omdöme om sin samtid. Och vad säger han? Ni är som små barn som leker. Någon spelar en glad sång men då säger ni att den är för glad. Då spelar någon en sorglig sång, fast då är den för sorglig. Så är era hjärtan. Inget duger. På samma sätt dög varken jag eller Johannes. Johannes fastade och bad. Ni sa att han var besatt. Jag äter och dricker, men ni kallade mig frossare och drinkare. Johannes var för radikal. Jag är inte nog radikal.

Mot denna barnsliga andlighet där människor leker lekar och recenserar andra talar Jesus om verklig andlighet. Den vise bevisar sig vara vis genom sina handlingar, säger han. Vill du veta om någon är vis, studera den människans liv. Verklig vishet handlar om de fotspår du lämnar efter dig. Jesus levde, talade, handlade och dog som ingen annan. Det talar för sig självt.

Vers 20-24: Sedan började han anklaga de städer där han hade utfört så många underverk och förebrå dem att de inte hade omvänt sig: "Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida! Ty om de underverk som har utförts hos er hade skett i Tyros och Sidon, så hade dessa städer för länge sedan omvänt sig i säck och aska. Men jag säger er: för Tyros och Sidon skall det bli lindrigare på domens dag än för er. Och du, Kafarnaum, skall du kanske bli upphöjt till himlen? Nej, du skall störtas ner i dödsriket. Ty om de underverk som har utförts i dig hade skett i Sodom, så hade staden stått kvar ännu i dag. Men jag säger er: för Sodoms land skall det bli lindrigare på domens dag än för dig."

Jesu vänder sig nu till de städer som sett mest av hans makt, och ändå vägrade att omvända sig. Lyssna: Det är ett stort ansvar vi tar på oss när vi vänder oss bort från det vi vet att Gud uppenbarat för oss.

Sodoms invånare syndade, men de hade inte mött evangeliet om Jesus. Kapernaum var den stad där Jesus bodde. Människorna där hade hört hans budskap och sett hans gärningar. När de nu gjorde som invånarna i Sodom och vände sig bort från Gud var detta därför en mycket mer allvarlig sak. Så, om du vet vad Gud vill, om du någon gång mött honom, hört honom, sett honom, men ändå går din egen väg gör du något mycket allvarligt. Och då kan jag inte låta bli att tänka på oss i vår del av världen, för om Jesus säger detta om dessa städer, vad har han då att säga om västvärlden, som historiskt sett så mycket av Gud och hört så mycket om Jesus, men som nu vänder honom ryggen.

Vers 25-27: Vid den tiden sade Jesus: "Jag prisar dig, fader, himlens och jordens herre, för att du har dolt detta för de lärda och kloka och uppenbarat det för dem som är som barn. Ja, fader, så har du bestämt. Allt har min fader anförtrott åt mig. Och ingen känner Sonen, utom Fadern, och ingen känner Fadern, utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara honom för."

Glädjen överrumplar Jesus, mitt i allt. Trots Johannes tvivel, trots omvärldens motstånd och trots att hela städer sagt nej till hans evangelium, måste Jesus stanna upp, mitt i livets villervalla för att brista ut i tacksägelse. Vilken levnadsvisdom! Hur lätt är det inte för oss att vi låter svårigheter och problem definiera våra liv? Åtminstone har jag det problemet, för jag är en grubblare. Kanske har du det på samma sätt. Så, tänk om vi skulle lära av Jesus, som mitt i allt detta stannar upp och låter glädjen överväldiga honom och bli till tacksamhet inför Gud.

På vandring genom MATTEUS EVANGELIUM

Men vad är det då Jesus blir så glad över? Han är så glad över att några ändå tror. Att det där, mitt i detta otrons landskap växer upp gemenskaper, som oaser i öknen, där tron grönskar och blommar. Och tron växer inte ur boklig kunskap i första hand, även om detta inte utesluter vårt behov av att läsa och studera. Men tron växer i första hand hos den som är ödmjuk och som öppnat upp sitt liv för Gud. Där, får vi veta, uppenbarar Gud sig själv. Och Jesus gläds över det vackra i detta att tron är inte ett högsta betyg som delas ut efter förtjänst till den som har bäst förutsättningar. Om du är ödmjuk och ber att Gud ska uppenbara sig kommer Gud att möta dig i den bönen.

Vers 28-30: "Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett mildt och ödmjukt hjärta, så skall ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt."

- Kom till mig... Detta är evangeliets grundläggande, vidöppna inbjudan. Detta är nåd. - Kom till MIG. Det är kristen tro. För kristen tro är inte i första hand att komma till en lära eller till en kyrka. Kristen tro är att komma till Jesus. Men nu måste vi vara lite noggranna med Jesu ord. Han vänder sig till dem som är trötta och tyngda av bördor och säger ungefär så här: - Kom till mig så ska jag sätta er i arbete. Så ska ni finna vila för er själ. Han säger inte: Kom till mig så ska ni få livslång semester. Nej, han erbjuder oss ett ok, som enligt honom själv är skonsamt, och en börda som han menar är lätt. Fast, hur tänker han då? Jag läste detta en dag då jag tyckte kallelsen ok skavde förskräckligt mot min nacke, och där jag tyckte att bördan var tung. Dessutom kom jag ihåg att det kapitel jag nysst läst, nämligen kapitel 10 handlade om förföljelser och hat. – Några av er kommer att få dö för min skull, hade Jesus sagt. Hur kunde han då säga att hans börda är lätt. Det tyckte jag helt enkelt inte där jag satt, denna dag.

Men du måste förstå, Jesus säger inte efter att ha föreläst länge och väl om motstånd och förföljelser att livet med honom kommer att vara lätt. Han säger inte att vi inte kommer att få kämpa, och sannerligen inte att arbetet kommer att vara enkelt. Och ändå menar han det när han säger att hans ok är skonsamt. Hans ok är inte alla ok du bär. Du har lagt egna ok på din nacke, och andra vill lägga sina där. Till slut blir du trött och krökt av alla dessa ok. Men de är inte hans ok. De är nog istället ok han vill lyfta av dig. För att istället lägga sitt ok där.

Till saken hör att det där ordet ok för en jude handlar om torahn, d.v.s. om undervisningen. Jesus säger inte att kallelsen eller uppgiften är enkel, men han säger att hans lära är enkel. Den bördan är bördan som bär dig, och som bäst uttrycks i dessa ord: - Kom till mig.

Och ibland ska man bara ta det så enkelt. Det är också något vi som älftar och grubblar ska lära oss av dem som är som barn och som gjorde Jesus så glad alldeles nyss.

Vi behöver om och om komma tillbaka till det enkla i tron, och svara på hans inbjudan, som barn i sin förtröstan: - Ja, Jesus jag kommer till dig. Ta av mig mina egna och alla andras skavande och sargande och lägg ditt skonsamma ok över mitt liv. Hjälp mig att lära av dig så att min själ får vila.